

Pensionärsrådet

Tid och plats	10:00-14.35, Odlingen, Regionhuset, Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Lena Granath (V), ordförande Agne Hansson (SPF), vice ordförande Cecilia Hammar (S) §§ 1–6 Eva Joelsson (V), ersättare för Cecilia Hammar (S) §§ 7–12 Mattias Adolfson (S), ersättare för Martina Aronsson (S) Bengt Thörnblad (C) Malin Sjölander (M) Carl-Viktor Svensson (KD), ersättare för Jimmy Loord (KD) Claus Zaar (SD) Raija Äijö Heiding (PRO) Göran Karlsson (PRO), ersättare för Ann-Britt Björk (PRO) Runa Liedén Karlsson (SPF) Eva-Lena Fungmark (SPF), ersättare för Lars Hamrin Birgit Åberg (SKPF)
Ej tjänstgörande ersättare	Karin Helmersson (C) §§ 5–7 Eva Joelsson (V) §§ 1–6
Tjänstepersoner	Ulrika Dahl, samhällsodontolog Folktandvården Kalmar län § 3 Mia Carlsson, kultursamordnare § 4 Cecilia Alm, kulturutvecklare § 4 Yvonne Aldentun, utredare verksamhets- och ledningsstöd, Kalmar länstrafik § 5 Ragnar Styrbjörn, enhetschef Digital Vårdutveckling § 7 Ulf Bexell, PRO § 8 Johan Jarl, regionsekreterare
Justering	Skер digitalt.
Paragrafer	1–12
Ordförande	Lena Granath (V)
Justerare	Göran Karlsson (PRO) Agne Hansson (SPF)
Sekreterare	Johan Jarl

§ 1

Ärendenummer RS 2024/14

Godkännande av dagordningen

Beslut

Pensionärsrådet godkänner dagordningen för mötet.

§ 2

Ärendenummer RS 2024/14

Val av justerare

Beslut

Pensionärsrådet utser Agne Hansson (SPF) och Göran Karlsson (PRO) att tillsammans med ordförande justera mötets protokoll.

§ 3

Ärendenummer RS 2024/98

Verksamhetsbesök - Folktandvården

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Folktandvården ansvarar för att erbjuda länets invånare akut tandvård och har även ett övergripande ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård. En viktig del i detta är det förebyggande arbetet för att skapa goda vanor. Verksamheten syftar ytterst till att bidra till en bättre livskvalitet genom att skapa förutsättningar för god munhälsa.

Folktandvården i Kalmar län har idag 13 kliniker fördelat på 16 orter, och har verksamhet i alla länets kommuner. Finansiering kommer dels från patientintäkter, dels från regionbidrag. 50 procent av den vuxna befolkningen i länet och 96 procent av barnen är idag patienter. Verksamheten är konkurrensutsatt, men Folktandvården har ett sistahandsansvar för samtliga länsinvånare.

Vid mötet informeras även om Folktandvårdens arbete riktat mot och relaterat till äldre. När det gäller äldres munhälsa är trenden att fler har bättre munhälsa samt fler och bättre tänder långt upp i åldrarna.

Föredragande

Ulrika Dahl, samhällsodontolog, Folktandvården i Kalmar län

§ 4

Ärendenummer RS 2023/1431

Remiss av Kulturplan för Region Kalmar län 2025–2028 samt information om kultur och folkhälsa

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Enligt kultursamverkansmodellen har regionerna mandat att fördela vissa statliga bidrag till regionala kulturverksamheter. Som utgångspunkt ska regionerna ta fram regionala kulturplaner, som beskriver regionens prioriteringar och viljeinriktning inom alla sju konst- och kulturområden, samt kulturens roll tvärpolitiskt för hållbar regional utveckling.

Förslag till kulturplan för Region Kalmar län för 2025–2028 har utarbetats i samverkan med länets kommuner och i samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Förslaget är på remiss till den 29 april 2024, och pensionärsorganisationerna är bland remissinstanserna.

De regionala kulturpolitiska prioriteringarna för 2025–2028 föreslås vara:

- Kultur i hela länet med bredd och spets
- Barns rätt till kultur
- Stärka kulturskaparnas villkor
- Främja kulturens roll för regional hållbar samhällsutveckling

---

Under punkten informeras också om Region Kalmar läns arbete inom kultur och folkhälsa. Hälsa kan främjas och ohälsa förbyggas genom att kultur ger människor i alla åldrar en känsla av sammanhang och mening

Öka tillgängligheten till kultur för grupper som av olika anledningar kan ha svårt att ta del av kulturutbudet. Det innebär bland annat att äldre är en viktig målgrupp för arbetet med kultur och folkhälsa.

Föredragande

Mia Carlsson, kultursamordnare

Cecilia Alm, kulturutvecklare

§ 5

Ärendenummer RS 2023/1806

Remiss av Trafikförsörjningsprogram för Kalmar län 2025-2033

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Region Kalmar län ska i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet regelbundet upprätta ett trafikförsörjningsprogram med mål och strategiska val för all regional kollektivtrafik i länet.

Trafikförsörjningsprogrammet är länets viktigaste styrinstrument för kollektivtrafikens utveckling. Eftersom kollektivtrafiken i sin tur ska bidra till en hållbar regional utveckling förutsätts en nära samverkan med en rad aktörer i processen.

Förslag till trafikförsörjningsprogram för Kalmar län 2025–2033 har tagits fram, i dialog med länets kommuner, Trafikverket och regionala utvecklingsförvaltningen. Samråd har också hållits med bland annat trafikföretag, grannlänens regionala kollektivtrafikmyndigheter och regionala brukarråd.

Förslaget är på remiss till den 17 maj 2024, och pensionärsorganisationerna är bland remissinstanserna.

Föredragande

Yvonne Aldentun, utredare Kalmar länstrafik

§ 6

Ärendenummer RS 2024/98

Aktuella politiska frågor

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Information om aktuella politiska frågor i Region Kalmar län redovisas.

- Karin Helmersson (C) informerar om aktuellt inom regional utveckling.

Arbete pågår med en ny regional transportplan för Kalmar län samt med inspel till den nationella transportplanen. Region Kalmar län har arbetat länge med åtgärder på Stångådalsbanan och Tjustbanan. Trafikverket kommer inom kort presentera en bristutredning över banorna, som sen överlämnas till regeringen.

En arbetsgrupp arbetar med att tågtrafiken från Kalmar län till Linköping även fortsatt ska köra hela vägen fram till Linköpings centralstation.

- Mattias Adolfson (S) informerar om aktuellt från hälso- och sjukvården.

Patientenkäterna är årliga undersökningar över patienters upplevelser och uppfattningar om vården. Resultatet redovisas i sju dimensioner. Region Kalmar läns resultat i senaste patientenkäten över primärvården är bland de bästa i landet i samtliga dimensioner. I Tillgänglighet får Region Kalmar det bästa resultatet i landet.

Region Kalmar län har sagt upp avtalet med en privat vårdgivare i Nybro, efter att brister konstaterats. Regionen har beredskap att ta hand om de patienter som varit listade hos vårdgivaren.

Den senaste prognosen för 2023 års bokslut visar ett något bättre resultat än väntat. Regionens inriktning är att inte göra några uppsägningar, däremot prövas nya anställningar.

Arbete pågår för att uppnå målet att kostnaden för inhyrd personal i hälso- och sjukvården inte ska överstiga 2 procent av den totala personalkostnaden. Resultat kan nu ses av de åtgärder som genomförts, men för att uppnå målet krävs långsiktig uthållighet.

Processen för införande av Nära vård går vidare. En ny politisk styrning genom förstärkt systemledning med kommunerna är insatt.

- Carl-Viktor Svensson (KD) informerar om aktuellt från Kalmar länstrafik.

Förslaget till trafikförsörjningsprogram för 2025–2033 är på remiss till den 17 maj 2024.

Arbete pågår med åtgärder för en ekonomi i balans. En del är införande tidtabellstyrd färdtjänst, där pensionärsorganisationerna kommer vara en del av dialogen.

Åtgärder pågår för trädsäkring av tågsystemet.

- Malin Sjölander (M) informerar om aktuellt från Sveriges Kommuner och Regioner.

Dispens kan nu sökas från reglerna om dygnsvila i arbetstidsavtalet. Dispensen gäller under ett år och förutsätter mycket stora problem att rekrytera. Region Kalmar län har skickat in ansökan om ambulansen i Löttorp och Ålem. Arbetstidsnämnden hanterade ansökan förra veckan och regionen väntar nu på besked.

Kommande avtalsrörelse blir mycket omfattande, eftersom flertalet avtal går ut.

- Lena Granath (V) informerar om den fortsatta processen efter att Region Kalmar län tillsammans med flera regioner lämnat samverkan inom 1177. Från den 4 mars kommer samtalen hanteras av Region Kalmar län. Efter sommaren kommer ett samarbete inledas med Region Kronoberg och Region Blekinge om nattbemanningen. Förändringen innebär inga praktiska ändringar för invånaren.

§ 7

Ärendenummer RS 2024/98

Teknik och hjälpmedel vid digitalisering i hälso- och sjukvården

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Region Kalmar läns målbild för digitalisering är Digitalt när det går, fysiskt när det behövs. Digitalisering kan antingen vara intern, för att öka produktivitet, kvalitet och säkerhet, eller extern, för att öka kunderbjudandet. Regionens inriktning är att det digitala invånarerbjudandet ska vara tydligt och jämlikt.

I rapporten Svenskarna och internet 2023 kan ses att de flesta yngre pensionärer (65–75 år) dagligen använder internet, medan strax under hälften av de äldre pensionärerna (över 76 år) sällan eller aldrig gör det. När det gäller användandet av e-tjänsterna på 1177.se har omkring 75 procent av de yngre pensionärerna använt dessa, medan hälften av de äldre inte gjort det. För mobilt bank-id är 89 procent av de yngre pensionärerna användare, och 59 procent av de äldre. De som aldrig använder internet eller e-tjänster uppger ofta som anledningar att det känns osäkert, de inte vill, saknar kunskap eller inte vill vara teknikberoende.

Region Kalmar läns främsta externa digitala e-tjänster är 1177.se, anmälningsskärmar vid vårdinrättningar, egenmonitorering, videomöten samt specialapplikationer som Blå appen och Egenrapportering till kvalitetsregister. I Kalmar län har 90,4 procent av invånarna konto på 1177.se, vilket är en av de sämre siffrorna i landet.

I det fortsatta arbetet med digitalisering är användarvänligheten en av de viktigaste faktorerna. För att skapa användarvänlighet är det viktigt att förstå användarnas upplevelser av en tjänst, genom deras vanor, beteenden och deras erfarenhet. Detta gäller både vårdpersonal och invånare och patienter. Samtidigt kommer det alltid finnas ett behov av analoga tjänster, och digitala tjänster möjliggör att mer tid kan läggas på de som har störst behov av dessa.

Föredragande

Ragnar Styrbjörn, enhetschef Digital Vårdutveckling

§ 8

Ärendenummer RS 2024/98

PRO:s prisundersökning Kalmar län 2023

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Information redovisas om PRO:s årliga prisundersökning för 2023 i Kalmar län. Undersökningen genomfördes i november 2023, med följande förutsättningar:

- Undersökningen innehåller fler och lite annorlunda varor, som valts bland de vanligaste basvarorna.
- 43 butiker har ingått i Kalmar län.
- 55 personer har deltagit i Kalmar län.

Snittpriset för en matkasse i Kalmar län var 1486,17 kronor, vilket är den 13 dyraste i landet. Sammantaget kan ses att maten blivit 27 procent dyrare de senaste två åren. En faktor som tas hänsyn till är att små butiker ofta har svårare att konkurrera med de stora butikerna.

I undersökningen har även ingått att titta på pensionärvänligheten i butikerna. I detta har bland annat följande faktorer ingått: sittplats innanför kassorna, kundtoalett, möjlighet att använda eller ta ut kontanter, pensionärsrabatter och bemötande. Ingen butik i Kalmar län kom med bland de mest pensionärvänliga i landet.

Föredragande

Ulf Bexell, PRO

§ 9

Ärendenummer RS 2024/98

Aktuellt från äldreorganisationerna

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Pensionärsorganisationerna informerar om aktuellt från sina verksamheter.

- Agne Hansson informerar om kommande årsmöte för SPF. SPF i Kalmar län har nu mellan 90–100 medlemmar i genomsnitt som deltar på varje förenings månadsmöte, och utbudet av aktiviteter är brett även om det fortfarande inte återhämtat sig helt efter pandemin.

En fråga som diskuteras mycket är utvecklingen inom pensionssystemet, där den statligt finansierade garantipensionen höjts betydligt mer än inkomstpensionen de senaste åren.

Ytterligare en fråga är de stora underskotten i kommuner och regioner, där det finns en oro att de på sikt ska gå ut över äldre.

Även den dramatiska ökningen av bedrägerier är en stor fråga, där SPF har ett pågående arbete mot staten och bankerna.

Han informerar även om SPF:s årliga hemtjänstindex. I Kalmar län har kommunerna Kalmar, Mörbylånga och Torsås förbättrat sina placeringar, medan de övriga tyvärr har försämrat sina.

Runa Liedén Karlsson informerar att Oskarshamns kommunala pensionärsråd kommer ha två möten under våren innan det avslutas. SPF arbetar fortsatt för att påverka kommunen att ändra beslutet.

- Raija Äijö Heiding och Göran Karlsson informerar om PRO:s verksamhet och viktiga frågor just nu.

Bedrägerier är en fråga som ofta kommer upp vid diskussioner, och PRO har ett pågående arbete bland annat genom att sprida Internetstiftelsens föreläsningar om detta. De uppfattar att det är viktigt att stötta och diskutera de här frågorna, eftersom det kan vara svårt att prata om det och bedrägerierna blir mer och mer avancerade. En uppfattning är att bankerna borde ge mer stöd vid bedrägerier.

PRO har en pågående utbildning om digitalisering för medlemmarna. En erfarenhet är att det är bättre att utse någon i varje förening som hjälper de andra, eftersom kunskapsnivåerna kan vara väldigt olika.

Generellt försöker PRO vara lyhörda för önskemål om aktiviteter bland medlemmarna. De yngre medlemmarna frågar inte efter samma aktiviteter som de äldre.

- Birgit Åberg informerar om SKPF:s kommande årsmöte.

En kommande aktivitet är att bjuda alla 80-åringar på lunch.

Bedrägerier är en fråga som ofta kommer upp i diskussioner.

SKPF uppfattar det som svårt att engagera nya medlemmar. En anledning är att nya pensionärer ofta inte ser sig som pensionärer, och inte vill vara med i pensionärsorganisationer.

§ 10

Ärendenummer RS 2024/98

Information om pensionärsrådet – uppdrag och reglemente

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Information om pensionärsrådets uppdrag och styrande dokument redovisas.

Region Kalmar läns pensionärsråd är ett partsorgan och utgör ett forum för samverkan mellan Region Kalmar län och pensionärsrörelsens länsorganisationer.

Samverkan syftar till att ge pensionärsorganisationerna möjlighet till påverkan och inflytande i frågor som rör de äldre i samhället. Region Kalmar läns uppgift är att informera om aktuell planering samt pågående angelägna projekt och utredningar. Organisationerna kan ta initiativ till och medverka för utveckling och förändring av regionens verksamhet.

Målet med samverkan är att bidra till förbättrade levnads- och livsvillkor för de äldre i Kalmar län.

Föredragande

Johan Jarl, regionsekreterare

§ 11

Ärendenummer RS 2024/98

Pågående ärenden och prioriteringar för 2024

Beslut

Pensionärsrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Pensionärsrådet diskuterar prioriteringar för årets sammanträden. Följande frågor noteras till sammanställningen med pågående ärenden:

- Vaccinationsprogram för äldre.
- Beredskapsfrågor.
- Möjligheten till studiebesök vid möten.

§ 12

Ärendenummer RS 2024/98

Nästa möte

Nästa möte är den 7 maj 2024.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Johan Jarl
TID: 2024-03-06 08:30:25 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46722231672)
IDENTIFIKATIONS-ID: 52041724942e4d53a6677e326e37b00c

NAMN: Göran Karlsson
TID: 2024-03-06 10:44:48 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46723250139)
IDENTIFIKATIONS-ID: c851a5d05fe940da904000b5e09854b5

NAMN: Lena Granath
TID: 2024-03-07 10:39:26 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46702589755)
IDENTIFIKATIONS-ID: 38ccba26b933406f88412e6b7797e48f

NAMN: Agne Hansson
TID: 2024-03-09 15:17:09 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46706710359)
IDENTIFIKATIONS-ID: 45dfbbbd5e8a4108859f21467e84e5f7

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-03-09 15:17:16 +01:00
Ref: 1737196
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)